

පීලාස්ටික් හා පොලිතීන් භාවිතය අවම කරමු.

ජාතික විෂ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය
ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල
කොළඹ

ප්ලාස්ටික් හා පොලිතින් යනු කුමක්ද?

ප්ලාස්ටික් හා පොලිතින් යනු කෘතීමව නිෂ්පාදනය වූ ද්‍රව්‍ය වේ. මේවා නිෂ්පාදනයේදී සුවිකාර්යකාරක (Plasticizers), වර්ණක (Colorant), ස්ථායීකාරක (Stabilizer) සහ ලිහිසිතෙල් (Lubricant) වැනි විවිධ රසායනික ද්‍රව්‍ය එක්කරනු ලැබේ.

මේවා ස්වාභාවිකව දිරාපත් නොවන අතර දිරායාම ඉතාමත්ම සෙමින් සිදු වේ. එබැවින් ප්ලාස්ටික් භාවිතය හා අවිධිමත් ලෙස ච්චන් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ පා ඇති විශාල අර්බුදයකි. එමගින් උග්‍ර පාරිසරික, සෞඛ්‍යමය සහ සාමාජීය ප්‍රශ්න හට ගෙන තිබේ.

තවද මෙම ද්‍රව්‍ය හිරු එළියට නිරාවරණය වීමෙන් බහු අවයවක බන්ධන කැඩී විෂ සහිත රසායනික ද්‍රව්‍ය පරිසරයට එකතු වීමෙන් පරිසරය දූෂණය වේ.

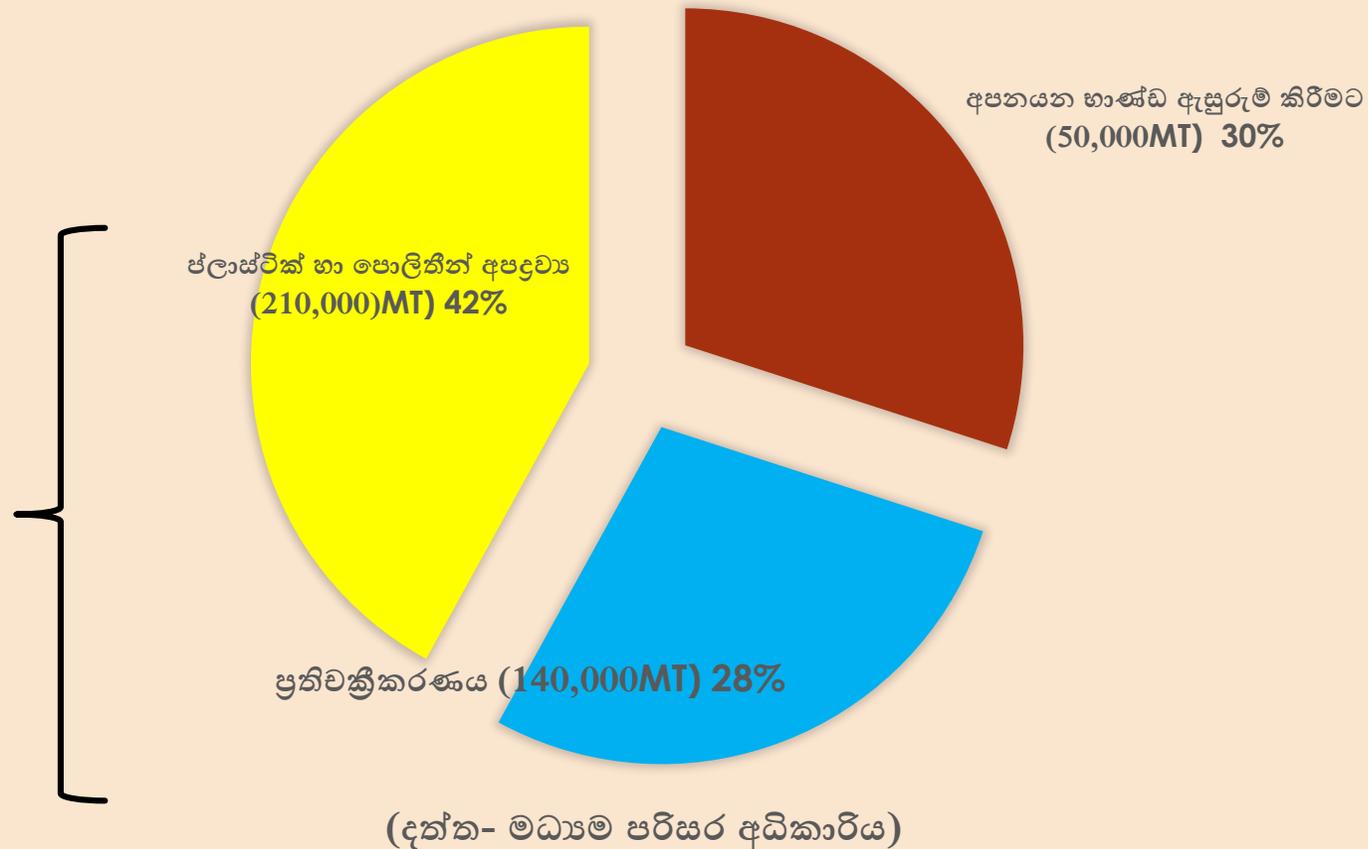
උදා: Phthalates, Bisphenol A (BPA)

විවිධ ප්ලාස්ටික් වර්ග සහ භාවිතය

Polyvinylchloride (PVC)	ආහාර ඇසුරුම්, ළමා සෙල්ලම් බඩු, ඉමල්ෂන් හා මුද්‍රණ තීන්ත
Phthalates	වෛද්‍ය උපකරණ
Polycarbonate	චතුර බෝතල්
Polystyrene	ප්ලාස්ටික් කෝප්ප,
Polyethylene	ලන්ච් බොක්ස්, පොලිතින් බෑග්,
Polyester	ඇඳුම්, සනීපාරක්ෂක තුවා
Urea formaldehyde	ප්ලයිවුඩ්, තාප ආවරණ
Polyurethane Foam	කුෂන් කවර, මේට්ට
Acrylic	ගම් වර්ග, කෘතීම දන් ඇඳි
Tetrafluoro-ethelyne	nonstick භාජනවල ඇතුළත ආලේපන

වාර්ෂිකව ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාස්ථික් හා පොලිතින්
භාවිතය

වාර්ෂිකව ආනයනය කරන ප්‍රමාණය 500,000MT

ශ්‍රී ලංකාවේ දිනකට
භාවිතා වන ලන්ච්ට්ටි
ප්‍රමාණය (සතියේ දිනවල)
මිලියන 15

ශ්‍රී ලංකාවේ දිනකට
භාවිතා වන සිලි සිලි බෑග්
ප්‍රමාණය මිලියන 20

පාරිසරික ගැටළු

- කාණු පද්ධති අවහිර වීම නිසා ඩෙංගු වැනි වසංගත තත්ත්ව ඇති වීම
- අවිධිමත් බිම් පිරවීම (Dumping/ Landfiling) නිසා කුණු කඳු බිහිවීම
- සතුන් කසළ කඳු වලින් ආහාර ගැනීම නිසා පොලිතින් පිරණ පද්ධතියට එක් වීමෙන් මරණයට පත් වීම
- අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ බිම් බොහෝ විට ජලාශ ආශ්‍රිතව ඇති නිසා ජල ප්‍රභවයන් දූෂණය වීම
- කසළ කඳු ආශ්‍රිතව ඇති ඊන් කැබැලි, බැටරි ආදිය නිසා බැර ලෝහ පසට එකතු වීම

පාරිසරික ගැටළු

- බිම් පිර වීම වලින් මිනෙන් වැනි විෂ වායු පිටවීම නිසා වායු දූෂණය වීම
- මුහුදු ජලයට මිශ්‍ර වීමෙන් මුහුදු ජීවීන් මේවා ආහාරයට ගැනීමෙන් මරණයට පත් වීම
- විවෘත බිම්වල, නිවාස ආශ්‍රිතව පිළිස්සීමෙන් CO_2 , CO , ඩයොක්සින සහ ෆියුරාන් වැනි පිළිකාකාරක විෂ වායු වාතයට එක් වීම

සෞඛ්‍යමය ගැටළු

- ප්ලාස්ටික් / පොලිතින් පිළිස්සීමෙන් පිටවන විෂ වායුන් නිසා ශ්වසන ආබාධ (අඳුම, කැස්ස) ඇති වීම
- විවිධ අසාත්මිකතා ඇති වීම
- Polystyrene සහ Styrofoam වැනි ප්ලාස්ටික්වලින් සාදන ලද හැඳි, ගෑරුප්පු, පිගන්, කෝප්ප සහ ආහාර ඇසුරුම් කරන පෙට්ටි ආදිය නැවත නැවත භාවිතයෙන් විෂ සහිත පිළිකාකාරක රසායනික ද්‍රව්‍ය ශරීරගත වීම

සෞඛ්‍යමය ගැටළු

- Phthalates රසායනිකය නිසා අන්තරාසර්ග පද්ධතිය ආශ්‍රිත රෝගාබාධවලට ගොදුරු වේ.
- Bisphenol A(BPA) රසායනිකයට දීර්ඝ කාලීනව ගොදුරු වීමෙන්,
  - ❖ ලිංගික ආබාධ
  - ❖ දියවැඩියාව,
  - ❖ තර්බාරකම්,
  - ❖ හෘදයාබාධ සහ පිළිකා වැනි රෝගාබාධ ඇතිවිය හැක.

2017 සැප්තැම්බර් 01 දින සිට තහනම්

පොලිතින් ,Lunch Sheet (ලන්ච් ෂීට්), ෂොපින් බෑග් (සිලි සිලි බෑග්) ඇතුළු HDPE සියලුම මලු හා කවර වර්ග, පොලිස්ටයරින්(රිපිෆෝම්) ලන්ච් බොක්ස් නිෂ්පාදනය, විකිණීම හා භාවිතය

සැකසුම් කළ හා පිසූ ආහාර වර්ග පිරවීම/බහාලීම/ඇසුරුම් කිරීම සඳහා HDPE කවර භාවිතය

පොලිතින් හා ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය විවෘත ස්ථානවල හා පරිශ්‍රයන් තුළ පිළිස්සීම

ජාතික , සාමාජීය, ආගමික, සංස්කෘතික හා දේශපාලන උත්සව අවස්ථාවලදී කරනු ලබන සැරසිලි සඳහා පොලිතින් භාවිතය

HDPE- High Density Polyethylene

විසඳුම්

- පොලිතින් ඇසුරුම්වලට විකල්ප ලෙස රෙදි, පන් හෝ කඩදාසි, පරිසර හිතකාමී ඇසුරුම් මඬ වැනි විකල්ප භාවිතා කරන්න.
- දිරාපත්වන ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය හඳුන්වා දීම සහ ප්‍රචලිත කිරීම

Tel: 011-2686143 / 011-2691111 Ext. 2430

Email : npdic.nhs@gmail.com

infotoxlanka@gmail.com

[https://www.facebook.com/ NTPICSL](https://www.facebook.com/NTPICSL)

[https:// twitter .com / PoisonCenterSL](https://twitter.com/PoisonCenterSL)

Web site <http://www.toxbaselanka.info>